

**MADARAK ÉS FÁK NAPJA ORSZÁGOS VERSENY
2018**

– országos dönt –

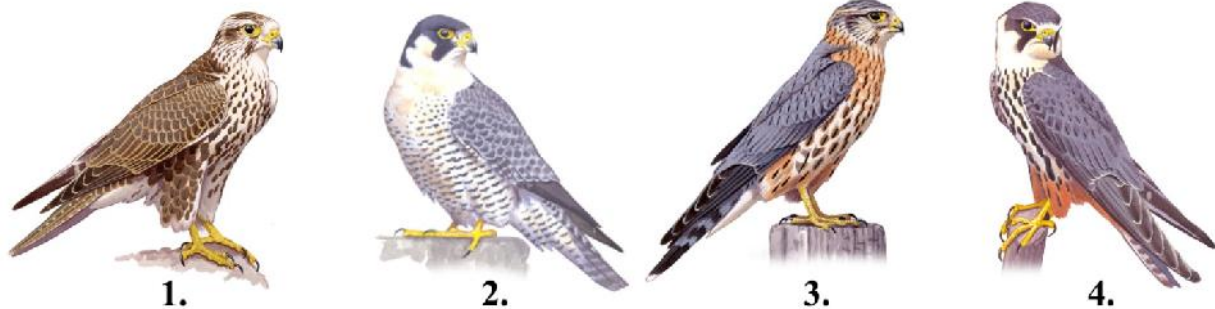
MEGOLDÓKULCS

I.: A 2018-as év madara: a vándorsólyom

I./1.: Sólyomismeret

Feladat: Írd a képek alatti sorszámozott vonalakra, hogy az adott kép mely sólyomfajunkat ábrázolja! Vigyázat, csak a helyes fajnevet fogadjuk el!

1. kerecsensólyom

2. vándorsólyom

3. kis sólyom

4. kabasólyom

I./2.: Számтан

Feladat: Karikázd be a megfelelő válaszok bet jelét! Egy kérdéshez csak egy válasz tartozik!

Mikortól engedélyezett Magyarországon újra vándorsólyommal vadászni?

A. 1980-as évek

B. 2000-es évek

C. nem engedélyezett

Megközelít leg mekkora a vándorsólyom szárnyfesztávolsága?

A. 38 – 51 cm

B. 89 – 113 cm

C. 145 – 160 cm

Nagyjából mekkorára becsülik a vándorsólyom teljes világállományát?

A. 5 000 – 10 000 pár

B. 50 000 – 100 000 pár

C. 100 000 – 500 000 pár

Mikor pusztult ki költ fajként a vándorsólyom Magyarországról a 20. században?

A. 1945

B. 1964

C. 1997

II.: A 2018-as év fája: a virágos k ris

II/1.: Felismered az év fáját?

Feladat: Karikázd be annak a képnek a sorszámát, amelyen a virágos k ris leveles hajtása látható!

1.

2.

3.

4.

II/2.: Keresztrejtvény

Feladat: Írd a keresztrejtvény számozott soraiba a megfelelő számú kérdések válaszait, és a vastagon szedett oszlopban egy a virágos k rissel kapcsolatos kifejezést kapsz megfejtésül!

1.				F	O	N	Á	K												
2.	C	U	K	O	R	B	E	T	E	G	S	É	G							
3.	M	A	N	N	A	K	A	B	Ó	C	A									
4.		F	R	A	X	I	N													
5.			S	Z	I	R	O	M	L	E	V	É	L							
6.		M	A	N	N	A	K	Ő	R	I	S									
7.				B	U	G	A	V	I	R	Á	G	Z	A	T					
8.	S	Á	R	G	Á	S	F	E	H	É	R									

1. A virágos k ris levelén az alsó oldal elnevezése.
2. A virágos k ris nedvéből kinyert mannitolt használhatják édesítőszerként e betegség esetén.
3. A virágos k ris kérgéből a rovar szúrásának hatására édes nedv szívárogoz.
4. A virágos k ris egyik hatóanyagának elnevezése.
5. A virágos k ris virágának azon része, amely megkülönbözteti a magas k ristől.
6. A virágos k ris másik közkeletileg elnevezése.
7. A virágos k ris virágzatának elnevezése.
8. A virágos k ris virágzatának színe.

III.: A 2018-as év hull je: az eleven szül gyík

III/1.: Igaz vagy hamis?

Feladat: Írd oda az állítás utáni vonalra, hogy az adott mondat igaz (I) vagy hamis (H) e az eleven szül gyíkra?

A nőstények feje vaskosabb, mint a hímeké. (_H_)

A fiatalok kezdetben fekete színűek, csak később válnak barnává. (_I_)

Hazánkban néhol akár a városi parkokban is megtalálható. (_I_)

Nevének megfelelően az eleven szül gyík egyáltalán nem rak tojásokat. (_H_)

A többi hazai gyíkfajjal ellentétben érzékeny a szárazságra. (_I_)

III/2. Többszörös választás

Feladat: Karikázd be az alábbi kérdéseknél a helyes válasz betűjelét. Egyes kérdéseknél több helyes válasz is lehetséges. Vigyázat, a helytelen válasz bekarikázása pontlevonással jár!

Melyik tájegységen él nagyobb, egybefüggő állománya az eleven szül gyíknak?

A. Szatmár-Beregi-síkság

B. Nyírség

C. Bihari-sík

Melyik az eleven szül gyík egy alfajának tudományos elnevezése?

A. loiuslantzi

B. carniolica

C. ovipara

Mely más hazai gyíkfajjal téveszthető össze kinézete alapján az eleven szül gyík?

A. pannongyík

B. közönséges lábatlangyík

C. fali gyík

Mi az eleven szül gyík kedvelt tápláléka?

A. pókok

B. ebihalak

C. csigák

Milyen emberi beavatkozás fenyegeti az eleven szül gyík hazai állományát?

A. erdők kivágása

B. nádégetés

C. árasztás

IV.: Kiemelt madárcsoport: vágómadárfélék és sólyomfélék

IV/1.: Igaz vagy hamis?

Feladat: Írd oda az állítás utáni vonalra, hogy az adott mondat igaz (I) vagy hamis (H) e az adott madárfajra?

A hamvas rétihéja nem költ Magyarországon, csupán szi és tavaszi átvonuló. (_H_)

A barna kánya hazánkban els sorban a folyókat szegélyez ártéri ligeterd kben fészkel. (_I_)

A békászó sas nem vonul, rendszerint a Kárpát-medencében telel. (_H_)

A darázsölyv leggyakrabban vadméhek és darazsak lárváival, bábjaival táplálkozik. (_I_)

A gatyás ölyv hazánkban rendszeres, de az egerészölyvnél ritkább fészkel . (_H_)

A kékes rétihéja napjainkban nem költ Magyarországon, de nagyszámú téli vendég. (_I_)

A szirti sas hazánkban leginkább a síkvidékek öreg állományú erdeiben költ. (_H_)

A kígyászölyv vonuló madárfaj, a telet a Szaharán túl tölti. (_I_)

A vörös kánya korábbi hazai költ állománya 20. század második felében összeomlott, napjainkban ritka fészkel . (_I_)

A kis sólyom apró termete miatt els sorban rovarokkal táplálkozik. (_H_)

IV/2. Fészekismeret

Feladat: Írd a megfelelő számot az alábbi ragadozók neve után annak megfelelő en, hogy

1. saját fészket építenek

2. nem építenek saját fészket, más madárfajok fészket foglalják el

rétisas: 1.

kabasólyom: 2.

egerészölyv: 1.

karvaly: 1.

kék vércse: 2.

vörös vércse: 2.

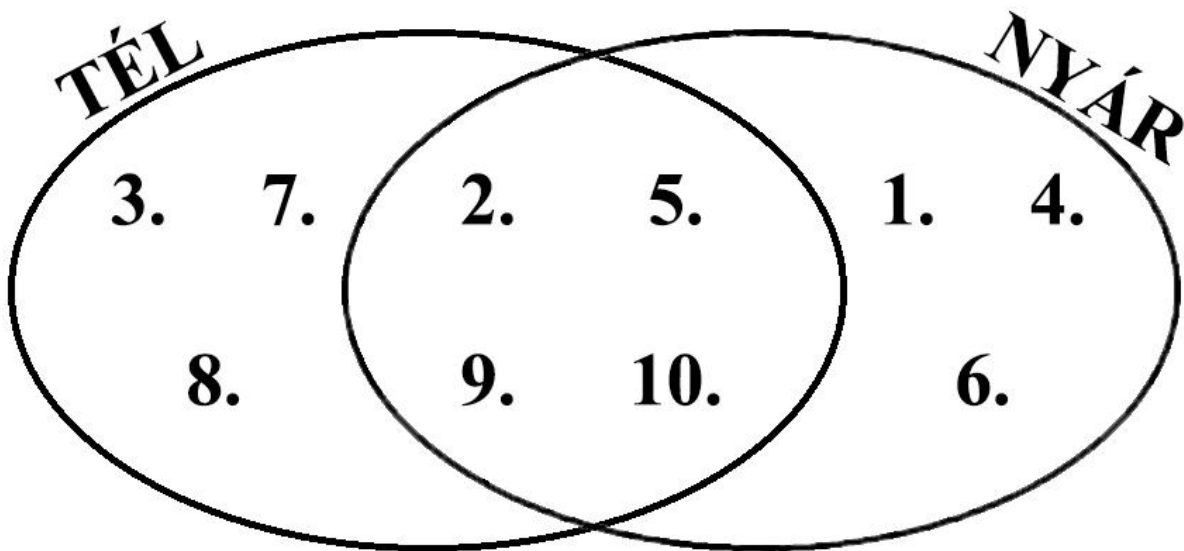

IV.: Kiemelt madárcsoport: vágómadárfélék és sólyomfélék

IV/3.: Évszakok

Feladat: Írd a két halmaz megfelelő mezéjébe az alább felsorolt hazai ragadozómadarak sorszámát az alábbi kategóriák alapján:

- a „TÉL” halmazba kerülnek azok a fajok, melyek nem költenek hazánkban, csupán télen érkeznek hozzánk
- a „NYÁR” halmazba kerülnek azok a fajok, melyek költenek hazánkban, és a telet Afrikában töltik
- a két halmaz metszetébe kerülnek azok a fajok, melyek költenek hazánkban, és a telet is a Kárpát-medencében töltik

1. kék vércse
2. egerészölyv
3. kis sólyom
4. kabasólyom
5. karvaly

6. barna kánya
7. gatyásölyv
8. kékes rétihéja
9. rétisas
10. héja

IV.: Kiemelt madárcsoport: vágómadárfélék és sólyomfélék

IV/4.: Térképek

Feladat: Írd az egyes térképek jobb alsó négyzetébe annak a madárfajnak sorszámát, amelynek a hazai elterjedését ábrázolja az adott térkép! A térképen az apró négyzetek egyes színei a következő adatokat jelölik:

- zöld négyzet: csak télen, költési id szakon kívül figyelték meg a fajt az adott területen
- sárga négyzet: valószínű költő madarakat figyeltek meg költési id szakban a területen
- piros négyzet: bizonyítottan fészkelő párokat találtak az adott területen

1. vándorsólyom

4. kék vércse

2. egerészölyv

5. barna kánya

3. szirti sas

6. kékes rétihéja

V.: Területismeret: a Kiskunsági Nemzeti Park

V/1.: Párosítás

Feladat: Írd a megfelelő személy vagy épület sorszámát a Kecskemét helyi jelentőségű védett területei elhelyezkedését tartalmazó vonalra!

<u>4.</u> Kecskeméti főiskola botanikus kertje	1. Kada Elek
<u>5.</u> Kápolna-rét	2. Szent Hubertusz-kápolna
<u>1.</u> Kecskemét-Hetényegyháza: Hétfa	3. Móricz Zsigmond
<u>2.</u> Kecskemét-Hetényegyháza: Mogyorós-tölgyes	4. Kolóssy László
<u>3.</u> Kecskemét-Hetényegyháza: Móricz-émlékfa	5. Mária-kápolna

V/2. Mondatkiegészítés

Feladat: Egészítsétek ki a mondatok hiányzó részeit a megfelelő szavakkal:

Sas-ér Nagyszéksós-tó Csodarét Dongér-tó Tanasz-semlyék Körös-ér

A Pusztaszer határában található Büdös-széknek ugyan Dongér-tó volt a hivatalos elnevezése, ez azonban nem vert gyökeret a közhasználatban.

A Kelebiai halastavakat olyan természetes terepmélyedésekben alakították ki, melyek vízellátását hajdan a Körös-ér biztosította.

A mórashalmi Nagyszéksós-tó valamikor szikes jellegű tó volt, de később a halastóvá alakítás és egyéb tényezők miatt teljesen elnádásodott.

A Mártélyi Tájvédelmi Körzet elmocsarasodó holtágait és kubikgödreit el szeretettel használják táplálkozóhelyként a közeli Sas-ér gémtelepének lakói.

Az Ásotthalmi-láprétek részét képez Csodarét területén a mocsári kardvirág Közép-európai viszonylatban is egyedülálló állománya található.

A szintén az Ásotthalmi-láprétekhez tartozó Tanasz-semlyék legnagyobb értéke a tízezres számot is elérő pókbangó állomány.

VI.: Madárhangok

Feladat: Tíz madárfaj hangját fogjátok hallani. Írjátok a megfelelő sorszám melletti vonalra, hogy milyen madár hangja szerepel a felvételen!

1. daru

2. vadgerle

3. búbosbanka

4. házi rozsdafarkú

5. nádirigó

6. guvat

7. fülemüle

8. barkóscinege

9. házi veréb

10. citromsármány

